

Onderwerp: Advies auditcommissie jaarstukken 2026 en Duisenberg-analyse 2026

Datum: 16 juni 2026

Geachte raadsleden,

De auditcommissie heeft als taak de gemeenteraad te adviseren over de jaarstukken en de overige documenten binnen de planning- en controlcyclus. Met deze brief geeft de commissie invulling aan die taak.

De commissie heeft de jaarrekening 2025 beoordeeld. Het college van burgemeester en wethouders leggen hierin verantwoording af over de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties. Daarnaast is ook gekeken naar de Kadernota 2027 en de meicirculaire als overige p&c-documenten. Tot slot zullen de uitkomsten van de derde Duisenberg-analyse worden toegelicht.

Op basis van de behandeling van de jaarstukken in de auditcommissie en de mondelinge toelichting van de accountant, adviseert de commissie de jaarstukken vast te stellen en het college daarmee decharge te verlenen over het gevoerde financiële beleid. Daarnaast adviseert de commissie de aanbevelingen uit de Duisenberg-analyse over te nemen.

Jaarstukken 2025

In de vergadering van 15 juni 2026 heeft de auditcommissie met de accountant en een vertegenwoordiging van de ambtelijke organisatie gesproken over de jaarstukken 2025. Het accountantsverslag, dat ten tijde van het gesprek in concept beschikbaar was, is als leidraad gebruikt bij de toelichting over de uitkomsten van de controlewerkzaamheden.

De commissie wil op basis hiervan de volgende twee punten waarover is gesproken meegeven aan de raad.

Prestatielevering sociaal domein

In het sociaal domein wordt voor de invulling van de wettelijke taken zorg ingekocht bij zorgaanbieders. In 2025 is de omzetgrens voor een verplichte controleverklaring van €125.000,- naar €200.000,- gestegen. Niet alle zorgaanbieders gaan over deze omzetgrens heen. Dit betekent dat sinds dit jaar voor een groter aantal zorgaanbieders geldt dat er geen verplichting meer is de geleverde prestaties te verantwoorden. In de organisatie zijn belondes bij cliënten van zorgaanbieders gedaan om de geleverde prestaties meer inzichtelijk te maken. Als gevolg hiervan heeft de accountant dit bij zijn controle niet als probleem gekwalificeerd.

De accountant heeft hierbij het advies gegeven deze controle uit te breiden met andere controles zoals een klanttevredenheidsonderzoek, klachtenregistraties en registratie van herindicaties.

Voor de auditcommissie vormt deze bevinding geen bron van zorg, het wordt hierbij ter informatie meegegeven aan de raad.

Solvabiliteitsratio

In het accountantsverslag is te lezen dat de solvabiliteitsratio (omvang eigen vermogen als percentage van het balanstotaal) rond de 39% is, dit is lager dan de gehanteerde norm van 50%. De commissie heeft hierover een toelichting gevraagd. Hieruit komt dat de solvabiliteitsratio dient te worden afgezet tegen andere indicatoren, waarbij het weerstandsvermogen de belangrijkste is. Als wordt gekeken naar de ratio weerstandsvermogen (weerstandsvermogen afgezet tegen de risico's) is deze 3, waarbij een ratio van 1 of meer door de accountant als voldoende wordt beschouwd.

Ten tijde van het gesprek tussen auditcommissie en accountant was de volledige controle nog niet afgerond. De verwachting was dat de resterende werkzaamheden geen effect hebben op de af te geven goedkeurende verklaring van getrouwheid.

Overige P&C-documenten

Naast de jaarstukken heeft de commissie ook gesproken over de Kadernota 2027. De raadsbrief meicirculaire was ten tijde van het gesprek nog niet beschikbaar.

De Kadernota kent een financieel meerjarenperspectief met negatieve cijfers. Duidelijk wordt dat de financiële positie van de gemeente negatiever gaat worden de komende jaren. De komende periode zal met raad en organisatie een proces worden ingezet hoe hiermee om te gaan. Via het presidium zal de auditcommissie hierover binnenkort een advies uitbrengen aan de raad.

Duisenberg-analyse

Op 8 juni 2026 heeft de auditcommissie zijn jaarlijkse Duisenberg-analyse uitgevoerd. Dit jaar is de analyse uitgevoerd op programma 6 sociaal domein.

Het gesprek aan de hand van de zes vragen uit de methodiek is gevoerd met beleidsinhoudelijke en financiële ondersteuning uit de organisatie. Met de methode wordt beoogd meer grip te krijgen op de controlerende rol van de raad.

Uit de bevindingen per vraag van de methodiek zijn een aantal conclusies en aanbevelingen gekomen.

Conclusies en aanbevelingen

1. De context en ontwikkelingen van het sociaal domein zijn in de jaarrekening in grote lijnen beschreven. De aanbevelingen uit voorgaande analyses zijn hiermee zichtbaar opgepakt.

Aanbeveling:

- Maak een verdere verbeterslag in het omschrijven van ontwikkelingen en context en neem hierbij ook de besluiten die de raad heeft genomen op.
2. Er is in de P&C-documenten geen samenhangend raamwerk van doelstellingen, bijbehorende acties en indicatoren voor het sociaal domein, gekoppeld aan de specifieke/ Westerveldse ontwikkelingen en trends in het sociaal domein.

Aanbeveling:

- Neem bij de verbetering van het meer meetbaar en specifiek maken van doelstellingen de al in gang gezette vertaling van doelen uit de maatschappelijke visie als uitgangspunt, met als basis de ontwikkelingen die de context vormen voor het beleidsveld. Het coalitieakkoord kan hierbij fungeren als richtsnoer, maar is minder geschikt als uitgangspunt voor het opstellen van doelen.

3. Sturingsinformatie voor organisatie en raad voor het sociaal domein is moeilijk uit de huidige P&C-stukken te halen. Doelstellingen en acties/prestaties zijn vooraf beperkt opgesteld. Monitoren van realisatie van vooraf gestelde doelen en resultaten zijn daarom ook moeilijk. Losse afwijkingen worden verklaard en zijn inzichtelijk, maar een vertaalslag naar een hoger niveau wordt gemist. Mede door capaciteitsproblemen is het niet duidelijk waar dit in de organisatie kan worden gedaan.

Om betere afwegingen te kunnen maken is meer inzicht in het sociaal domein nodig. Aan 'de voorkant' zou meer context over kenmerken en bijbehorende zorgvraag in Westerveld (vergrijzing, demografische kenmerken, arbeidsmarktkrapte, grotere zorgvraag) de basis moeten zijn. Hoe werkt dit in op het sociaal domein en hoe wordt hiermee omgegaan?

Het meten van beleidseffecten binnen het sociaal domein is inherent lastig, maar bepaalde trends/signalen kunnen uit een bovenliggende analyse komen. Meer inzicht hierin geeft meer informatie en grip voor de raad.

Aanbevelingen:

- Koppel de ingezette doelen en vertaling in prestatie-indicatoren (gekoppeld aan ontwikkelingen en uitdagingen) in het sociaal domein aan de P&C-documenten. Hiermee ontstaat een eenduidig raamwerk dat meer inzicht in het sociaal domein geeft. Hiermee wordt ook het mogelijk een verbinding te maken met het meerjaren financieel perspectief, van daaruit kan de raad een meer integrale afweging maken in zijn kaderstellende rol.
- Maak dit mogelijk door middel van een stapsgewijze aanpak, bv. door in 'klein comité' (gemengd samengesteld met ook inhoudelijk op sociaal domein betrokken raadsleden) de ingezette vertaling van specifieke context in doelen en prestatie-indicatoren voort te zetten en van daaruit de huidige monitor sociaal domein te verbeteren en de koppeling met de P&C-cyclus te maken.
- Geef binnen de organisatie prioriteit om dit proces uit te voeren.
- Neem de auditcommissie periodiek mee in de voortgang van dit proces. Het gesprek over meer sturingsinformatie in het sociaal domein is hier in de vorige periode in gang gezet. Over twee jaar kan de Duisenbergmethode dan nogmaals gebruikt worden bij de analyse van het sociaal domein.

Aanbevelingen voor de auditcommissie

Dit jaar is de Duisenberg-analyse voor de derde keer uitgevoerd. Met de opgedane ervaringen heeft de commissie gereflecteerd op de aanpak en uitvoering hiervan. Op basis hiervan zijn de onderstaande aanbevelingen opgesteld.

-Ontwikkel kennis en vaardigheden rond de Duisenberg-methode verder; de training in het najaar kan zich hier mogelijk voor lenen.

-Neem in deze training ook een aanpak voor de oordeelsvorming over rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid mee.

-Stel een plan van aanpak (selectie, organisatie, betrokkenheid organisatie en eventueel accountant, tijdsplanning, etc.) op voor de volgende Duisenberg-analyse.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groet, namens de auditcommissie,

J.H. Bruursema